Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Olsztynie
Regionalna lista grzybów, porostów i roślin chronionych, zagrożonych (z Czerwonych List), rzadkich regionalnie

Lp.	Gatunek (nazwa polska i łacińska)	Ochrona ścisła [1, 2]	Ochrona część. [1, 2]	Czerwona Księga Roślin, Grzybów [3, 4]	Rzadkie regionalnie	Z Zał. II i IV DS [3, 5]	Preferowane środowisko	Wymaga prowadzenia corocznego monitoringu oraz Karty stanowiskowej
Grzyby wielkoowocnikowe								
1.	**Błyskoporek podkorowy (włóknouszek ukośny)** *Inonotus obliquus*		X	R			różne typy lasów, drzewa przydrożne, głównie na pniach brzony	
2.	**Borowik korzeniasty** *Boletus radicans*	X		V	X		pod bukami i dębami; na ciepłych, suchych stanowiskach	**X**
3.	**Gwiazdosz** *Geastrum* sp. …… w Polsce około 20 gatunków i tylko nieliczne podlegają ochronie*, najczęstsze to *G. fimbriatum* *G. triplex* *G. quadrifidum*		X	R E R	X X		różne typy lasów liściastych i iglastych, na ziemi i ściółce	**X**
4.	**Lakownica żółtawa** (lśniąca) *Ganoderma lucidum*		X	R	X		na drewnie drzew liściastych, często na pniakach i korzeniach (można pomylić z innymi gatunkami z rodzaju *Ganoderma*)	
5.	**Maczużnik bojowy** *Cordyceps militaris*			R	X		w lasach iglastych, wśród mchów; pasożytuje larwach lub poczwarkach motyli często zagrzebanych w ziemi	
6.	**Maczużnik główkowaty** *Cordyceps capitata*			R	X		w lasach iglastych i mieszanych, wśród mchów lub ściółki liściastej; pasożytuje na grzybni podziemnych grzybów z rodzaju jeleniak *Elaphomyces*	
7.	**Maczużnik nasiężrzałowy** *Cordyceps ophioglossoides*				X		w lasach iglastych, wśród mchów; pasożytuje na grzybni podziemnych grzybów z rodzaju jeleniak *Elaphomyces*	
8.	**Miękusz szafranowy** *Hapalopilus croceus*	X		E	X		na żywych lub martwych pniach dębu	
9.	**Ozorek dębowy** *Fistulina hepatica*		X	R	X		przestoje starych drzew, na drewnie żywych i martwych dębów (często pomnikowych)	
10.	**Sarniak świerkowy** (dachówkowaty) *Sarcodon imbricatus*			V	X		w borach - gleby kwaśne, piaszczyste, pod świerkami	
11.	**Siedzuń** (szmaciak) **gałęzisty** (sosnowy) *Sparassis crispa*			R			w borach, u podstawy drzew (zazwyczaj sosny), lub pozornie na glebie	
12.	**Smardz** *Morchella* sp. …….. *M. esculenta* *M. conica* *M. elata*		X	R R			wilgotne lasy liściaste, na glebach żyznych; lasy iglaste, miejsca składowania drewna, także w parkach i ogrodach (tam nie podlega ochronie), wiosną	
13.	**Soplówka** *Hericium* sp. ……. w Polsce 3 gatunki*,m.in.: S. bukowa (*H. coralloides*) S. jeżowata (*H. erinaceus*)	X	X	V E	X		starodrzewia, buczyny, głównie na kłodach - **!**	**X**
14.	**Szyszkowiec łuskowaty** *Strobilomyces strobilaceus*		X	R	X		w różnych typach lasu, na ziemi	

Lp.	Gatunek (nazwa polska i łacińska)	Ochrona ścisła [1, 2]	Ochrona część. [1, 2]	Czerwona Księga Roślin, Grzybów [3, 4]	Rzadkie regionalnie	Z Zał. II i IV DS [3, 5]	Preferowane środowisko	Wymaga prowadzenia corocznego monitoringu oraz Karty stanowiskowej
15.	**Świecznica rozgałęziona** *Clavicorona pyxidata* (=*Artomyces pyxidatus*)			V			w różnych typach lasu, na zmurszałych kłodach i pniakach drzew liściastych	
16.	**Żagiew wielogłowa** (okółkowa) *Dendropolyporus* (*Polyporus*) *umbellatus*		X	V	X		lasy liściaste i mieszane (starodrzewia), na korzeniach żywych drzew liściastych (np. grabów) - **!**	
Porosty								
1.	**Brodaczka** *Usnea* sp. …….. w NE Polsce około 35 gatunków*, najczęstsze to: **Brodaczka kępkowa** *U. hirta* **Brodaczka zwyczajna** *U. dasopoga* *(syn. U. filipendula)* **Brodaczka nadobna** *U. florida* (obecnie łącznie z Brodaczką kędzierzawą *U. subfloridana)*	X X X X	X X	VU VU EN			w różnego typu lasach, na korze drzew liściastych i iglastych, najliczniej w miejscach nasłonecznionych – w lukach drzewostanów i przy drogach, często w koronach drzew	
2.	**Brązowniczka zielonawa** *Tuckermannopsis chlorophylla* (syn. Płucnica zielona *Cetraria chlorophylla)*		X	VU			bory sosnowe oraz drzewa rosnące przy drogach, miejsca eksponowane, najczęściej na brzozach	
3.	**Granicznik płucnik** *Lobaria pulmonaria*	X		EN	X		lasy liściaste i mieszane (starodrzewia), na korze starych drzew liściastych (klony, jesiony, dęby) - **!**	**X**
4.	**Nibypłucnik** *Cetrelia* sp. …….. w Polsce kilka gatunków* o podobnym statusie i ekologii	X		EN	X		lasy liściaste i mieszane (starodrzewia), na korze drzew liściastych - **!**	
5.	**Pałecznik zielony** *Calicium viride*			VU	X		w lasach liściastych i mieszanych (starodrzewia), na korze starych drzew liściastych (najczęściej dębów) - **!**	
6.	**Pawężnica łuseczkowata** *Peltigera praetextata*	X		VU	X		wilgotne lasy liściaste i mieszane (starodrzewia), na mchach u nasady pni drzew liściastych, rzadko na murszejącym drewnie	
7.	**Płucnica islandzka** *Cetraria islandica*		X	VU		(gat. z zał. V D.S.)	suche bory sosnowe, na glebie	
8.	**Płucnica płotowa** *Cetraria sepincola)*	X		EN	X		w borach sosnowych, zwykle na cienkich gałązkach drzew, w luźnych drzewostanach lub przy drogach, także na drewnie w terenie otwartym (ogrodzenia pastwisk)	
9.	**Puchlinka ząbkowata** *Thelotrema lepadinum*	X		EN	X		lasy liściaste i mieszane (starodrzewia), na korze starych drzew liściastych (gł, graby, rzadko lipy, dęby, buki) **!**	
10.	**Przystrumycznik pustułkowy** *Hypotrachyna revoluta*	X		EN	X		wilgotne lasy liściaste (olsy, łęgi), zwykle rosnące wzdłuż cieków, na korze drzew liściastych (głównie olszy) - **!**	**X**

Lp.	Gatunek (nazwa polska i łacińska)	Ochrona ścisła [1, 2]	Ochrona częśc. [1, 2]	Czerwona Księga Roślin, Grzybów [3, 4]	Rzadkie regionalnie	Z Zał. II i IV DS [3, 5]	Preferowane środowisko	Wymaga prowadzenia corocznego monitoringu oraz Karty stanowiskowej
11.	**Włostka** *Bryoria* sp. ……..…….. w NE Polsce około 12 gatunków*, najczęstszy to **Włostka brązowa** *B. fuscescens*	X	X	VU			w różnego typu lasach, na korze drzew liściastych i iglastych, najliczniej w miejscach nasłonecznionych – w lukach drzewostanów i przy drogach, często w koronach drzew; gł. brzozy w widnych miejscach, młodniki modrzewiowe	
12.	**Złociszek jaskrawy** *Chrysothrix candelaris*	X		CR	X		w lasach liściastych i mieszanych (starodrzewia), na korze (w spękaniach) starych drzew – głównie dębów - **!**	
13.	**Złotlinka jaskrawa** *Vulpicida pinastri*		X	NT	X		w borach sosnowych, na korze drzew (najczęściej brzóz) lub drewnie	
14.	**Żółtlica chropowata** *Flavoparmelia caperata*		X	EN	X		wilgotne lasy liściaste (grądy, łęgi, olsy), na korze drzew liściastych (dąb, jesion, olsza, grab), często w wyższych partiach drzew	**X**
Wątrobowce								
1.	**Nowellia krzywolistna** *Nowellia curvifolia*	X		V			epiksyl	
2.	**Piórkowiec kutnerowaty** *Trichocolea tomentella*				X		w łęgach	
Mchy								
1.	***Anomodon*** sp.				X		epifit - !	
2.	**Bezlist okrywowy** *Buxbaumia viridis*	X				X	epiksyl	**X**
3.	**Bezlist zwyczajny** *Buxbaumia aphylla*				X		epiksyl	
4.	**Białoząb** *Leucodon sciuroides*				X		epifit - !	
5.	**Błotniszek wełnisty** *Helodium blandowii*	X					torfowiska, mokradła	**X**
6.	**Drabinowiec mroczny** *Cinclidium stygium*	X					torfowisko	**X**
7.	**Gładysz paprociowaty** *Homalia trichomanoides*	X					epifit	**X**
8.	**Haczykowiec błyszczący** *Hamatocaulis vernicosus* = Sierpowiec błyszczący *Drepanocladus vernicosus*	X			X	X	torfowiska	**X**
9.	***Messia triquetra***				X		torfowiska	
10.	**Miechera** *Neckera pennata*	X			X		epifit - !	**X**
11.	**Miechera kędzierzawa** *Neckera crispa*	X			X		epifit - !	**X**
12.	***Mnium marginatum***				X		skarpy wąwozów i rzek	
13.	**Mszar krokiewkowaty** *Paludella squarrosa*	X					torfowiska	**X**
14.	**Nastroszek** *Ulota* sp.	X					epifit	**X**
15.	***Nyholmiella gymnostoma***				X		epifit - !	
16.	**Podsadnik** *Splachnum* sp.	X			X		koprofit	**X**
17.	**Prostoząbek wiciowaty** *Dicranum flagellare*					X	epifit/epiksyl	
18.	**Skorpionowiec brunatny** *Scorpidium scorpioides*	X					torfowiska	**X**
19.	**Szmotloch jabłkowaty** *Bartramia pomiformis*				X		skarpy	
20.	**Szurpek** *Orthotrichum* sp.				X		epifit	
21.	**Szurpek porosły** *Orthotrichum lyellii*	X			X		epifit	**X**
22.	**Widloząb zielony** *Dicranum viride*	X				X	epifit/epiksyl	**X**

Lp.	Gatunek (nazwa polska i łacińska)	Ochrona ścisła [1, 2]	Ochrona częśc. [1, 2]	Czerwona Księga Roślin, Grzybów [3, 4]	Rzadkie regionalnie	Z Zał. II i IV DS [3, 5]	Preferowane środowisko	Wymaga prowadzenia corocznego monitoringu oraz Karty stanowiskowej
Paprotniki								
1.	**Długosz królewski** *Osmunda regalis*	X					wilgotne lasy, olsy, łęgi, brzegi rzek	**X**
2.	**Nasiężrzał pospolity** *Ophioglossum vulgatum*	X					wilgotne łąki, zarośla	**X**
3.	**Paprotka zwyczajna** *Polypodium vulgare*				**X**		skarpy, strome zbocza, wykroty drzew	
4.	**Pióropusznik strusi** *Matteucia struthiopteris*		X				łęgi, brzegi strumieni, żyzne grądy	**X**
5.	**Podejźrzon*** *Botrychium* sp.	X		CR EX		X	polany śródleśne, ubogie pastwiska, murawy bliźniczkowe	**X**
6.	**Skrzyp olbrzymi** *Equisetum telmateia*				X		źródliska, łęgi	
7.	**Widlicz spłaszczony** *Diphasiastrum complanatum*		X		X		bory sosnowo-świerkowe	
8.	**Widlicz cyprysowy** *Diphasiastrum tristachyum*	X		EN	X		wrzosowiska, bory sosnowe	**X**
9.	**Widlaczek torfowy** *Lycopodiella inundata*	X			X		torfowiska przejściowe, młaki	**X**
10.	**Widlak goździsty** *Lycopodium clavatum*		X				bory, wrzosowiska	
11.	**Widlak jałowcowaty** *Lycopodium annotinum*		X				bory, brzegi torfowisk	
12.	**Wroniec widlasty** *Huperzia selago*		X		X		bory sosnowe	**X**
Nagozalążkowe								
1.	**Cis pospolity** *Taxus baccata*		X	VU	X		grądy	
Dwuliścienne								
1.	**Aldrowanda pęcherzykowata** *Aldrovanda vesiculosa*	X		CR		X	ciepłe zatoki eutroficznych jezior	
2.	**Arnika górska** *Arnica montana*	X		VU	X		bory, suche murawy	**X**
3.	**Bagno zwyczajne** *Ledum palustre*		X				bory bagienne	
4.	**Bluszcz pospolity** *Hedera helix*		X				często stanowiska na opuszczonych siedliskach lub cmentarzach	
5.	**Brzoza karłowata** *Betula nana*	X		EN	X		torfowiska wysokie	**X**
6.	**Brzoza niska** *Betula humilis*	X		EN	X		torfowiska niskie, mokradła	**X**
7.	**Bukwica zwyczajna** *Betonica officinalis*				X		widne grądy, dąbrowy	
8.	**Chamedafne północna** *Chamaedaphne calyculata*	X		EN			torfowiska	**X**
9.	**Dzwonecznik wonny** *Adenophora lilifolia*	X		CR	X	X	świetliste dąbrowy, lasy, brzegi lasów	**X**
10.	**Dzwonek boloński** *Campanula bononiensis*	X					murawy ciepłolubne, brzegi grądów	**X**
11.	**Dzwonek pokrzywolistny** *Campanula trachelium*				X		żyzne grądy, buczyny	
12.	**Dzwonek skupiony** *Campanula glomerata*				X		widne lasy, zbocza	
13.	**Dzwonek szerokolistny** *Campanula latifolia*		X				żyzne grądy, buczyny	
14.	**Gnidosz błotny** *Pedicularis palustris*		X		X		mokradła, torfowiska niskie, źródliska, podmokłe łąki	
15.	**Gnidosz królewski** *Pedicularis sceptrum-carolinum*	X		EN	X		mokradła, torfowiska niskie, źródliska, podmokłe łąki	**X**
16.	**Goryczka krzyżowa** *Gentiana cruciata*	X					brzegi lasów, murawy	**X**
17.	**Goryczka wąskolistna** *Gentiana pneumonanthe*	X			X		podmokłe łąki, łąki trzęślicowe	
18.	**Goryczuszka błotna** *Gentianella uliginosa*	X			X		młaki, mokradła, alkaliczne torfowiska	

Lp.	Gatunek (nazwa polska i łacińska)	Ochrona ścisła [1, 2]	Ochrona częśc. [1, 2]	Czerwona Księga Roślin, Grzybów [3, 4]	Rzadkie regionalnie	Z Zał. II i IV DS [3, 5]	Preferowane środowisko	Wymaga prowadzenia corocznego monitoringu oraz Karty stanowiskowej
19.	**Goździk piaskowy** *Dianthus arenarius*		X				murawy napiaskowe	
20.	**Goździk pyszny** *Dianthus superbus*	X					łąki trzęślicowe, turzycowiskowe, łąki podmokłe	**X**
21.	**Groszek wielkoprzylistkowy** *Lathyrus pisiformis*	X		VU			ciepłolubne grądy, dąbrowy, ciepłolubne zarośla	**X**
22.	**Gruszkówka jednostronna** *Orthilia secunda*				X		bory, bory mieszane	
23.	**Gruszyczka mniejsza** *Pyrola minor*		X		X		bory	
24.	**Gruszyczka okrąglolistna** *Pyrola rotundifolia*		X		X		bory, bory mieszane	
25.	**Gruszyczka zielonawa** *Pyrola chlorantha*		X		X		bory	
26.	**Gruszycznik jednokwiatowy** *Moneses uniflora*		X		X		bory	
27.	**Kocanki piaskowe** *Helichrysum arenarium*		X				suche murawy, wydmy	
28.	**Kokorycz drobna** *Corydalis pumila*	X		VU			buczyny, żyzne grądy	
29.	**Kokorycz pełna** *Corydalis solida*				X		żyzne grądy i buczyny	
30.	**Kokorycz pusta** *Corydalis cava*				X		żyzne grądy i buczyny	
31.	**Korzeniówka pospolita** *Monotropa hypopitys*				X		bory sosnowe	
32.	**Leniec bezpodkwiatkowy** *Thesium ebracteatum*	X		VU	X	X	murawy ciepłolubne, alkaliczne polany	**X**
33.	**Łuskiewnik różowy** *Lathraea squamaria*				X		podnóża zboczy, w grądach	
34.	**Malina moroszka** *Rubus chamaemorus*	X		EN			torfowiska wysokie i przejściowe, bór bagienny	**X**
35.	**Mącznica lekarska** *Arctostaphylos uva-ursi*	X			X		wrzosowiska, brzegi borów	
36.	**Miodownik melisowaty** *Melittis melissophyllum*		X		X		ciepłolubne grądy, lasy mieszane	**X**
37.	**Modrzewnica zwyczajna** *Andromeda polifolia*		X				torfowiska wysokie, bory bagienne	
38.	**Naparstnica zwyczajna** *Digitalis grandiflora*		X		X		ciepłolubne zarośla, zręby, bory mieszane	
39.	**Niebielistka trwała** *Swertia perennis*	X		EN	X		torfowiska niskie, źródliska, podmokłe łąki	**X**
40.	**Orlik pospolity** *Aquilegia vulgaris*		X				świetliste lasy, polany	
41.	**Ostrołódka kosmata** *Oxytropis pilosa*	X				X	murawy ciepłolubne, alkaliczne polany śródleśna	**X**
42.	**Parzydło leśne** *Aruncus silvestris*		X				lasy liściaste	**X**
43.	**Pełnik europejski** *Trollius europaeus*	X			X		wilgotne i mokre łąki	**X**
44.	**Pierwiosnek wyniosły** *Primula elatior*		X				widne lasy i zarośla i ch skraje, murawy	
45.	**Pomocnik baldaszkowy** *Chimophila umbellata*				X		bory	
46.	**Rojownik pospolity** *Jovibarba sobolifera*	X					murawy piaskowe, brzegi borów	**X**
47.	**Rosiczka długolistna** *Drosera anglica*	X			X		torfowiska wysokie i przejściowe	**X**
48.	**Rosiczka okrągłolistna** *Drosera rotundifolia*	X					torfowiska wysokie i przejściowe	
49.	**Rosiczka pośrednia** *Drosera intermedia*	X			X		torfowiska wysokie i przejściowe	**X**
50.	**Rutewka orlikolistna** *Thalictrum aquilegifolium*				X		wilgotne zarośla, łęgi, łąki śródleśne	
51.	**Rutewka wąskolistna** *Thalictrum lucidum*				X		wilgotne łąki i zarośla	
52.	**Rzepik szczeciniasty** *Agrimonia pilosa*	X			X	X	brzegi dróg, w gradach	**X**
53.	**Sasanka łąkowa** *Pulsatilla pratensis*	X			X		murawy, suche pastwiska, brzegi borów	**X**

Lp.	Gatunek (nazwa polska i łacińska)	Ochrona ścisła [1, 2]	Ochrona częśc. [1, 2]	Czerwona Księga Roślin, Grzybów [3, 4]	Rzadkie regionalnie	Z Zał. II i IV DS [3, 5]	Preferowane środowisko	Wymaga prowadzenia corocznego monitoringu oraz Karty stanowiskowej
54.	**Sasanka otwarta** *Pulsatilla patens*	X		EN	X	X	brzegi, skarpy, linie w borach, murawy napiaskowe	**X**
55.	**Sasanka wiosenna** *Pulsatilla vernalis*	X		EN	X		brzegi, skarpy, linie w borach, murawy napiaskowe	**X**
56.	**Skalnica torfowiskowa** *Saxifraga hirculus*	X		EN		X	alkaliczne mokradła, torfowiska niskie i źródliskowe	**X**
57.	**Starodub łąkowy** *Ostericum palustre*	X		VU	X	X	podmokłe łąki, w dolinach rzek	**X**
58.	**Szałwia łąkowa** *Salvia pratensis*				X		alkaliczne łąki, polany śródleśne, skarpy	
59.	**Wawrzynek wilcze łyko** *Daphne mezereum*		X				lasy liściaste	
60.	**Wiązówka bulwkowa** *Filipendulina vulgaris*				X		murawy ciepłolubne, alkaliczne łąki, polany śródleśne	
61.	**Wielosił błękitny** *Polemonium coeruleum*	X					wilgotne, ekstensywne łąki	**X**
62.	**Wierzba borówkolistna** *Salix myrtilloides*	X		EN			torfowiska przejściowe i niskie, mokradła	**X**
63.	**Wierzba lapońska** *Salix lapponum*	X		CR			torfowiska przejściowe i niskie, mokradła	**X**
64.	**Zaraza*** *Orobanche* sp.	X		CR EN VU	X		różne	
65.	**Zawilec wielkokwiatowy** *Anemone sylvestris*		X		X		ciepłolubne grądy, alkaliczne murawy, pastwiska	**X**
66.	**Zimozioł północny** *Linnaea borealis*		X				bory sosnowe	**X**
67.	**Żurawina drobnolistna** *Vaccinum microcarpon*				X		torfowiska wysokie	
Jednoliścienne								
1.	**Bagnica torfowa** *Scheuchzeria palustris*	X			X		torfowiska przejściowe	
2.	**Buławnik*** *Cephalanthera* sp.	X		VU			różne	**X**
3.	**Czosnek niedźwiedzi** *Allium ursinum*		X		X		łęgi, strumienie, żyzne grądy	**X**
4.	**Gnieźnik leśny** *Neottia nidus-avis*		X				lasy liściaste	
5.	**Kokoryczka okółkowa** *Polygonatum verticillatum*				X		grądy	
6.	**Kosaciec syberyjski** *Iris sibirica*	X			X		podmokłe łąki, brzegi zarośli	**X**
7.	**Kosaciec bezlistny** *Iris aphylla*	X		VU			wapienne ciepłolubne murawy śródleśne	**X**
8.	**Kosaciec syberyjski** *Iris sibirica*	X					mokre i podmokłe łąki	**X**
9.	**Kruszczyk*** *Epipactis* sp.	X	X		X		różne	**X**
10.	**Kukułka*** *Dactylorhiza* sp.	X	X	EN			w większości – mokre łąki, młaki	**X**
11.	**Lilia złotogłów** *Lilium martagon*	X			X		grądy, buczyny	
12.	**Lipiennik Loesela** *Liparis loeselii*	X		VU		X	alkaliczne mokradła, młaki	**X**
13.	**Listera jajowata** *Listera ovata*		X				różne – od torfowisk do gradów, borów, łąk	**X**
14.	**Listera sercowata** *Listera cordata*	X					bory sosnowe	**X**
15.	**Mieczyk dachówkowaty** *Gladiolus imbricatus*	X					mokre i podmokłe łąki	**X**
16.	**Miodokwiat krzyżowy** *Herminium monorchis*	X		CR			torfowiska przepływowe	**X**
17.	**Obuwik pospolity** *Cypripedium calceolus*	X		VU		**X**	prześwietlone grądy, dąbrowy, brzegi zarośli	**X**
18.	**Podkolan biały** *Platanthera bifolia*		X		X		widne lasy, polany śródleśne, łąki	**X**
19.	**Podkolan zielonawy** *Platanthera chlorantha*		X		X		lasy liściaste, rzadko wilgotne łąki	**X**

Lp.	Gatunek (nazwa polska i łacińska)	Ochrona ścisła [1, 2]	Ochrona część. [1, 2]	Czerwona Księga Roślin, Grzybów [3, 4]	Rzadkie regionalnie	Z Zał. II i IV DS [3, 5]	Preferowane środowisko	Wymaga prowadzenia corocznego monitoringu oraz Karty stanowiskowej
20.	**Przygiełka biała** *Rhynchospora alba*				X		torfowiska przejściowe	
21.	**Storczyk*** *Orchis* sp.	X		EN CR			różne	**X**
22.	**Tajęża jednostronna** *Goodyera repens*	X			X		bory sosnowe	**X**
23.	**Wątlik błotny** *Hammarbya paludosa*	X		EN			torfowiska	**X**
24.	**Wełnianka delikatna** *Eriophorum gracile*	X		CR			alkaliczne torfowiska przejściowe	**X**
25.	**Wyblin jednolistny** *Malaxis monophyllos*	X		NT			alkaliczne torfowiska, mokradła	**X**

[1] ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. z późn. zm.).

[2] ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., z późn. zm).

[3] KAŹMIERCZAKOWA R., ZARZYCKI K., MIREK Z. (red.). 2014. Polska czerwona księga roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe. Wydanie III uaktualnione i rozszerzone. Instytut Ochrony Przyrody, Polska Akademia Nauk, Kraków, ss.895.

[4] MIREK Z., ZARZYCKI K., WOJEWODA W., SZELĄG Z. (red.). 2006. Red list of plants and fungi in Poland. W. Szafer Institute of Botany, PAN, Kraków, 53-70, 71–89.

[5] SUDNIK-WÓJCIKOWSKA B., WERBLAN-JAKUBIEC H. (red.). 2004. Gatunki roślin. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Tom 9. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, ss. 228. http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/pl/poradnik.php

SNOWARSKI M., 1997-2018. Atlas grzybów Polski - www.grzyby.pl

! – "relikt puszczański" wg:

CZYŻEWSKA K., CIEŚLIŃSKI S. 2003. Porosty – wskaźniki niżowych lasów puszczańskich w Polsce. Monogr. Bot. 91: 223-239.

CIEŚLISKI S., CZYŻEWSKA K., FALIŃSKI J.B., KLAMA H., MUŁENKO W., ŻARNOWIEC J. 1996. Relicts of the primeval (virgin) forest, relict fenomena. W: J.B. FALIŃSKI, W. MUŁENKO (red.), Cryptogamous plants in the forest communities of Białowieża National Park. Functional groups analysis and general synthesis (Project CRYPTO 3). Phytocoenosis 8 (N.S.), Archiv. Geobot. 6: 197-216.

* - taksony w randze gatunku trudne do identyfikacji, wymagają analiz mikroskopowych; wskazane sprawdzenie przez specjalistę

[4] **Kategorie zagrożenia** (CZERWONA LISTA GRZYBÓW WIELKOOWOCNIKOWYCH W POLSCE, CZERWONA LISTA WĄTROBOWCÓW W POLSCE)

Ex – taksony wymarłe i zaginione
E – taksony wymierające
V – taksony narażone
R – taksony rzadkie
I – taksony o niekreślonym zagrożeniu

[4] **Kategorie zagrożenia** (CZERWONA LISTA POROSTÓW W POLSCE)

RE – taksony regionalnie wymarłe
CR – taksony krytycznie zagrożone
EN – taksony wymierające
VU – taksony narażone
NT – taksony bliskie zagrożenia
LC – taksony słabo zagrożone
DD – niedostateczne dane

[3] **Klasyfikacja zagrożeń wg. Światowej Unii Ochrony Przyrody** (POLSKA CZERWONA KSIĘGA ROŚLIN)

EX – taksony całkowicie wymarłe lub prawdopodobnie wymarłe
EW – taksony wymarłe w warunkach naturalnych
CR – taksony krytycznie zagrożone
EN – taksony zagrożone
VU – taksony narażone
NT – taksony bliskie zagrożenia

LC – taksony najniższego zainteresowania
DD – zagrożenie nie określone

Olsztyn, czerwiec 2018 r.

Weryfikacja:
Czesław Hołdyński, Grzegorz Fiedorowicz, Jakub Sawicki, Rafał Szymczyk, Anna Zalewska
Katedra Botaniki i Ochrony Przyrody
Wydział Biologii i Biotechnologii
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Weryfikacja weryfikacji

Olsztyn, marzec 2020
Małgorzata Gruca Wydział Ochrony Lasu RDLP w Olsztynie
Andrzej Ryś Nadleśnictwo Strzałowo